

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203030
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:3819203030.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Šumperská 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka - Mgr. G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. I. XXX, zastúpená splnomocnencom: SP&R, s. r. o., so sídlom Maróthyho 6, Bratislava, IČO: 36 859 982, a JUDr. Mgr. Jana Kaduriková, LL.M, advokátka so sídlom Maróthyho 6, Bratislava, a otec - Ing. T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, zastúpený splnomocnencom: Kanis & Kanisová Advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, IČO: 36 836 460, o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 16. augusta 2021, č.k. 32P/55/2019-428, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. (bežné výživné) potvrdzuje.
- II. V napadnutom výroku III., IV., V. a VI. (úprava styku) rozsudok súdu prvej inštancie ruší.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie maloletého T. na čas do rozvodu manželstva počnúc právoplatnosťou rozhodnutia zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať ho a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia (výrok I.). Otcovi uložil s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 200 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom upravil styk otca s maloletým: každý druhý až štvrtý víkend v mesiaci v roku od piatku od 13:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas jarných prázdnin celý týždeň od nedele predchádzajúcej začiatku prázdnin od 15:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod., počas letných prázdnin od 30.06. od 18:00 hod. do 14.07. do 18:00 hod., od 21.07. od 18:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod., od 07.08. od 18:00 hod. do 14.08. do 18:00 hod., od 21.08. od 18:00 hod. do 01.09. do 15:00 hod., počas vianočných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 21.12. od 15:00 hod. do 27.12. do 15:00 hod. a každý párny kalendárny rok od 26.12. od 15:00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 15:00 hod. (výrok III.) s tým, že matka je povinná maloletého na styku s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať mu ho v mieste svojho bydliska (výrok IV.) a otec je povinný maloletého po skončení styku matke riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať jej ho v mieste svojho bydliska (výrok V.). V prípade, že sa styk nebude zo závažných dôvodov uskutočniť, sú rodičia povinní si túto skutočnosť navzájom oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku (výrok VI.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 2 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj § 2 ods. 1 CMP a § 217 ods. 1 a § 232 ods. 2 až 4 CSP, keď mal preukázané, že rodičia maloletého spolu nežijú a o úprave výkonu práv a povinností na čas do rozvodu sa nevedia dohodnúť. Základnou otázkou, na ktorej sa rodičia maloletého T. nevedeli dohodnúť, bola otázka jeho zverenia. Každý z rodičov žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Otec alternatívne žiadal zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V tejto otázke súd vychádzal zo záverov znaleckého dokazovania, z ktorých vyplýva, že v najlepšom záujme maloletého by bolo jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Tejto však v súčasnosti bráni vzdialenosť bydliska rodičov, ktorá následne bráni tomu, aby mal maloletý počas štúdia v prvom ročníku základnej školy zabezpečený jednotný prístup, dôležitý pre rozvoj jeho kognitívnych schopností bez emočného zaťaženia. Vzhľadom na uvedené súvislosti nebolo možné použiť závery súdov, na ktoré otec poukazoval. V danom prípade prekážkou pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti nebola sama osebe vzdialenosť medzi bydliskami rodičov, výkon školskej dochádzky v dvoch školách, komunikačné problémy rodičov, prípadne nesúhlas jedného rodiča, ale potreba vytvorenia vhodných podmienok pre jeho adaptáciu na štúdium. Zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti nie je do budúcnosti vylúčené, pre súčasnosť však bolo súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky, keď ani faktická vzdialenosť medzi otcom a maloletým nemala vplyv na ich vzdialenosť emočnú. Maloletý pred kolíznym opatrovníkom verbalizoval pozitívny vzťah k oboj rodičom, vyjadril však aj obavu povedať otcovi to, čo hovorí matke a naopak matke povedať to, čo hovorí otcovi. Uvedené svedčí o vystavovaní maloletého konfliktu lojality vo vzťahu k oboj rodičom (ktorým by malo najviac záležať na najlepšom záujme maloletého), ktoré je potrebné čo najskôr eliminovať, keďže sa odráža na zdravom psychickom vývoji maloletého. V rámci rozhodovania o výške výživovej povinnosti rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, súd prihliadol na dohodu rodičov, ktorí sa dohodli na výživnom vo výške 200 eur. Dohodnutú výšku výživného súd považoval dostatočnú na uspokojenie potrieb maloletého, zohľadňujúcu zvýšené výdavky otca v súvislosti s jeho cestovaním za účelom realizácie styku s maloletým. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým, v tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 25 ods. 1 ZR, ktoré uprednostňuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom. Predovšetkým od rodičov závisí, aby sa dohodli na tom, akým spôsobom sa budú s dieťaťom stykať. Keďže pre prípad zverenia maloletého do starostlivosti matky sa rodičia na úprave styku otca s maloletým dohodli, prebral súd znenie tejto dohody do výroku svojho rozhodnutia. Pokiaľ ide o prepravu maloletého na stretnutie s otcom, považoval súd za spravodlivé, aby aj matka, ktorá svojim odsťahovaním sa do vzdialenosti cca 140 km, na tejto preprave participovala, čo preferoval aj sám maloletý. Preto bola rodičom uložená povinnosť odovzdať maloletého druhému rodičovi v mieste svojho bydliska. Nesúhlas matky s prepravou maloletého počas zimných mesiacov, odôvodnený jej strachom viesť motorové vozidlo, súd nepovažoval za dôvodný. Matkou uvádzané dôvody nie je možné považovať za neriešiteľné, či už zabezpečením prepravy treťou osobou, hromadnou dopravou, prípadne zlepšovaním svojich schopností viesť motorové vozidlo. Výrokom IV. a V. uložil matke povinnosť maloletého na styk s otcom riadne psychicky a fyzicky pripraviť, ktorú povinnosť uložil aj otcovi po skončení styku. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa ust. § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ust. § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku II. (bežné výživné), výroku III., prvý odsek (bežný styk) a výroku V. podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a otcovi uložiť prispievať na výživu maloletého sumou 400 eur mesačne, bežný styk upraviť v rozsahu každého druhého až štvrtého víkend v mesiaci v roku od piatku od 14:00 hod do nedele do 15:00 hod. s tým, že otec je povinný maloletého po skončení styku matke riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať jej ho v mieste svojho bydliska, alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie vo výroko III. a V. zmeniť tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým každý druhý až štvrtý víkend v mesiaci v roku od piatku od 14:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je povinný maloletého po skončení styku matke riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať ho matke v mieste bydliska matky. Uviedla, že s výživným 200 eur súhlasila v prípade, ak by otec maloleté dieťa preberal a odovzdával v mieste jej bydliska. Súd však v napadnutom rozsudku v časti výroku V. uviedol, že matka si má maloletého po skončení styku s otcom prevziať v bydlisku otca. Samotné náklady na tieto cesty pohltia veľkú časť prostriedkov, ktoré otec na výživu dieťaťa prispieva. Nakoľko sa otec inak ako výživným nepodieľa na zabezpečovaní potrieb dieťaťa, matka nie je schopná

zo svojho príjmu hradí aj cestovné, nakoľko styk otca s maloletým je rozšírený a jej príjem nepostačuje na pokrytie všetkých mesačných, pravidelne sa opakujúcich výdavkov na život, a ešte k tomu na tak často opakované cestovanie z G. I. do Z. a späť (obce sú vzdialené cca 135 km). Poukázala na to, že nevlastní osobné motorové vozidlo, a ani nemá prostriedky na jeho zadováženie, pričom motorové vozidlo si musí požičovať od rodičov, prípadne známych. Naopak otec vlastní tri vozidlá, z ktorých dve nepatria do BSM, a boli nadobudnuté pred uzatvorením manželstva. Tretie motorové vozidlo bolo kúpené počas trvania manželstva na leasing a užíva a financuje ho len otec. Matka taktiež nie je dobrý vodič, a nemá dostatok skúseností. Ďalším dôvodom nesúhlasu matky s vyššie napadnutými časťami rozsudku súvisí aj čas začiatku a ukončenia bežného styku so synom, ktoré hodiny nie je možné zrealizovať. O 13:00 hod. nie je pre matku možné byť s maloletým v mieste jej bydliska, nakoľko matka bude v práci a maloletý v škole. Jej zamestnávateľ vyjadril nesúhlas s tým, aby uvoľňoval tri týždne v mesiaci matku skôr, ako jej skončí pracovná doba o 13:30 hod. Matka potrebuje ešte čas na presun z L. do G. I., z ktorých dôvodov navrhla posunúť čas na odovzdanie maloletého otcovi na 14:00 hod. Taktiež čas odovzdania maloletého 18:00 hod., kedy si ho podľa napadnutého rozsudku má matka prevziať v bydlisku otca, nie je v prospech maloletého, nakoľko prídu do bydliska matky okolo 20:00 hod. v nedeľu večer, v prípade, že budú cestovať autom. Navrhla preto, aby otec dieťa odovzdával o 18:00 hod. v mieste bydliska matky, alebo aby sa čas odovzdania dieťaťa v bydlisku otca posunul na 15:00 hod.

4. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletého, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdiť a vo výroku IV. zmeniť tak, že otec si počas školského vyučovania bude maloletého preberať v Základnej škole B. G. a v dňoch školského voľna v mieste bydliska matky, ktorá je povinná maloletého na styk s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť. Vo výroku V. navrhol rozsudok zmeniť tak, že otec je povinný maloletého po skončení styku matke riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať ho matke v mieste jej bydliska. S požadovanou výškou výživného v sume 400 eur mesačne nesúhlasil a poukázal na to, že rodičia sa na pojednávaní na výške výživného dohodli, a taktiež sa dohodli aj na úprave styku pre prípad, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky. Súd preto prevzal obsah tejto dohody do rozhodnutia. Pokiaľ ide o prepravu maloletého na stretnutie s otcom, súd správne považoval za spravodlivé, aby aj matka, ktorá svojim odsťahovaním sa do vzdialenosti cca 135 km na tejto preprave participovala, čo preferoval aj sám maloletý, ktorý uviedol, že prečo pre neho nechodí aj mama. Súd tiež odôvodnil, prečo nepovažuje nesúhlas matky s prepravou maloletého počas zimných mesiacov za relevantný. Matka tvrdí, že nemôže odovzdať dieťa otcovi o 13:00 hod., pričom poukazuje na svoje pracovné povinnosti. Matka vedela už na pojednávaní, aký má pracovný čas, pričom s časom odovzdania dieťaťa o 13:00 hod. súhlasila. Maloletý má podľa rozvrhu rovnaké vyučovacie predmety v piatok a v pondelok, preto by si ho mohol otec preberať v piatok po skončení vyučovania v škole o 13:00 hod., ako je to súdom upravené. Poukázal na to, že zo záverov znaleckého dokazovania je zrejmé, že pre maloletého by bolo najvhodnejšie, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

5. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý uviedol, že v záujme maloletého je, aby mal pravidelný kontakt s oboma rodičmi, rešpektujúc jeho potreby, čo aktuálne u maloletého je zabezpečené. Podľa vyjadrenia matky sa v súčasnosti styk otca so synom realizuje podľa uznesenia o neodkladnom opatrení sp. zn. 32P/55/2019 zo dňa 30.10.2019 s tým, že otec chodí pre syna nie v stredu, ale v piatok o 14:00 hod. Matka ďalej uviedla, že počas školského roka bol otec pre syna takto len raz, prišiel si ho prebrať k jej bydlisku a v nedeľu ho aj doviezol. V ďalšom zotrval na svojich písomných a ústnych vyjadreniach.

6. V písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca matka zotrvala na svojich vyjadreniach a svojom odvolaní. Poukázala na to, že už na pojednávaní vyjadrila, že nie je schopná vzhľadom na svoju pracovnú dobu dodržať určenú hodinu odovzdávania dieťaťa otcovi. Otec síce doložil rozvrh hodín, ktorý sa však môže meniť, a tiež v školskej družine je zaužívaný program, dieťa chodí ešte obedovať a na dlhšiu cestu sa potrebuje prezliecť, preto je vyhovujúca doba začiatku styku 14:00 hod. Podľa jej názoru zo záverov znaleckého dokazovania nevyplýva, že je v súčasnosti pre dieťa striedavá starostlivosť optimálna. Z vyjadrenia procesného opatrovníka k vyjadreniu matky vyplynulo, že tento poukazuje na písomné vyjadrenie matky, ktoré bolo úradu doručené dňa 14.10.2021, a z ktorého vyplýva, že matka netrvá na zmene úpravy výšky výživného, ak otec syna bude aj naďalej odovzdávať v mieste jej bydliska, čo sa aj realizuje. Určenú výšku výživného k maloletému zo strany otca považoval opatrovník za primeranú veku a potrebám maloletého dieťaťa. Otec sa so synom stretáva od piatku od 14:00 hod. a v nedeľu ho privezie podľa toho, ako matka povie. Vyživovaciu povinnosť v sume 200 eur otec plní.

7. Následne matka predložila odvolaciemu súdu nové skutkové tvrdenia a dôkazy, pričom poukázala na to, že úprava styku vo výroku III. Je značne disproporčná, diskriminačná voči nej, a taktiež zo súdnej praxe ide o neštandardnú úpravu. Pri takejto úprave by matka mala minimum času na vytvorenie hlbšieho vzťahu s maloletým. Podľa nej znalecký posudok zo dňa 10.12.2020 je neaktuálny a nezodpovedá reálnemu stavu. Nástupom dieťaťa do 1. ročníka sa mu zmenil režim, keď tento podstatnú časť dňa trávi v škole a v školskom klube a po príchode musí zvládnuť učenie a domáce úlohy. Spôsob komunikácie otca smerom k matke a jeho neustála nespôsobnosť, ktorá sa výrazne prejavila s nástupom do školy nie je v záujme maloletého. Úprava styku na 3 víkendy ohrozuje maloletého na zdraví, pretože pre dieťa predstavuje neúmernú záťaž. Navrhla opakované vykonanie znaleckého dokazovania za účelom zistenia skutkového stavu. Rodičia neuzatvorili žiadnu dohodu, okrem dohody počas leta, kde sa dohodli vyskúšať sriedavú starostlivosť, avšak tá nedopadla dobre. Navrhla preto rozsudok v napadnutých častiach II., IV, VI. a VII. potvrdiť, vo výroku III. a V. zmeniť ňou navrhnutým spôsobom s tým, že otec dieťa odovzdá v mieste bydliska matky.

8. Procesný opatrovník vo vyjadrení k podaniu matky uviedol, že v záujme maloletého je, aby mal pravidelný kontakt s oboma rodičmi, predovšetkým rešpektujúc jeho názory, potreby, záujmy, či povinnosti.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku II. vecne správny a v napadnutých výrokoch III., IV., V. a VI. ho je potrebné zrušiť s prihliadnutím na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 32P/55/2019 bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvoze manželstva k maloletému T., nar. XX.XX.XXXX.

11. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie maloletého T. na čas do rozvoze manželstva počnúc právoplatnosťou rozhodnutia zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať ho a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia (výrok I.). Otcovi uložil s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 200 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom upravil styk otca s maloletým: každý druhý až štvrtý víkend v mesiaci v roku od piatku od 13:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas jarných prázdnin celý týždeň od nedele predchádzajúcej začiatku prázdnin od 15:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod., počas letných prázdnin od 30.06. od 18:00 hod. do 14.07. do 18:00 hod., od 21.07. od 18:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod., od 07.08. od 18:00 hod. do 14.08. do 18:00 hod., od 21.08. od 18:00 hod. do 01.09. do 15:00 hod., počas vianočných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 21.12. od 15:00 hod. do 27.12. do 15:00 hod. a každý párny kalendárny rok od 26.12. od 15:00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 15:00 hod. (výrok III.) s tým, že matka je povinná maloletého na styku s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať mu ho v mieste svojho bydliska (výrok IV.) a otec je povinný maloletého po skončení styku matke riadne fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať jej ho v mieste svojho bydliska (výrok V.). V prípade, že sa styk nebude zo závažných dôvodov uskutočniť, sú rodičia povinní si túto skutočnosť navzájom oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku (výrok VI.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku II. (bežné výživné), výrokov III., IV., V. a VI. (úprava styku), ako aj v závislom výroku VII. (o nároku na náhradu trov konania).

13. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k dieťaťu, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

14. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vyporiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

15. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby dieťaťa pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb. Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t.j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie pri určení výživného postupoval správne, zabezpečil si dostatok podkladov pre určenie zárobkových schopností a možností povinného rodiča, ako i odôvodnených potrieb maloletých detí. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v napadnutej časti vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vyporiadal i s námietkami rodičov a vzhľadom na to, že títo ani v odvolacom konaní neuviedli žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

18. Bolo potrebné zohľadniť, že rodičia sa na výške výživného dohodli, pričom matka sa na pojednávaní vyjadrila, že s výškou výživného súhlasí aj s prihliadnutím na zvýšené výdavky otca v súvislosti s realizáciou styku s maloletým, teda predpokladala, že otec si dieťa bude preberať a odovzdávať v mieste bydliska matky. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky síce uviedol, že považoval za spravodlivé, aby aj matka, ktorá sa odsťahovala do vzdialenosti 135 km na preprave pri realizácii styku otca s dieťaťom participovala, ale v závere svojho vyjadrenia súhlasil s tým, že maloletého bude preberať a odovzdávať v mieste bydliska matky za predpokladu potvrdenia výroku o výške výživného. Z obsahu spisu vyplývalo, že týmto spôsobom sa i styk otca s maloletým realizoval.

19. S prihladením na nadobudnutie právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva dňa 21.9.2021 (konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn. 19P/44/2019, rozsudok zo dňa 28. júna 2021) sa stala predmetom konania sp. zn. 32P/55/2019 úprava pomerov za dobu minulé, do právoplatnosti rozvodu, s prihladením na čo otázka zverenia maloletého do osobnej starostlivosti sa premietla do roviny konštatácie faktického stavu platného v rozhodnom období (do rozvodu manželstva), a teda nebolo už možné polemizovať so záverom súdu prvej inštancie, keď tento na základe vykonaného dokazovania zveril maloletého na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti matky, keď maloletý sa celkom nepochybné v jej starostlivosti do rozvodu nachádzal a nachádza sa v nej i po rozvode.

20. Rovnako nedôvodným a bez právneho významu už bolo posudzovať správnosť výrokov III. až VI. napadnutého rozsudku o úprave styku otca s maloletým, vzhľadom na právoplatnosť rozvodu manželstva rodičov, keď predmetom konania vedeného pod sp. zn. 32P/55/2019 bola úprava výkonu rodičovských práv na čas do rozvodu, teda aj úprava styku, s poukazom na čo odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP zrušil.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil a v napadnutých výrokoch III. až VI. podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

22. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 52 CMP.

23. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).